

Sprawozdanie z działalności Grupy Młodzieżowej PZA Dolina Ak-Su, Kirgistan 2025

Wprowadzenie

Zgrupowanie Grupy Młodzieżowej Polskiego Związku Alpinizmu odbyło się w dniach 1-30 lipca 2025 roku w Dolinie Ak-Su w Kirgistanie - jednym z najpiękniejszych rejonów wspinaczkowych Pamiro-Ałaju. Celem wyjazdu było podniesienie umiejętności wspinaczki wielowyciągowej w górach wysokich, wymiana doświadczeń między uczestnikami i realizacja ambitnych przejść w terenie o charakterze alpejskim.

W skład zespołu wchodził: Dawid Bartoszek, Wiktor Smągłowski, Jan Chrobak, Józef Surdel oraz Bartosz Leszczyc-Zielonacki.

Zgrupowanie odbyło się w ramach programu szkoleniowego PZA przy pełnym dofinansowaniu ze strony Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Przebieg wyprawy

1 lipca uczestnicy wyruszyli z Polski do Pragi, skąd polecieeli do Osh przez Sztambuł. Po niezbędnych zakupach spożywczych na miejscowym targu i krótkim odpoczynku w mieście, grupa ruszyła w góry z agencją logistyczną do wioski Ak-Tatyr. Następnego dnia, korzystając z samochodów terenowych, dotarła do miejsca rozpoczęcia karawany. Ośmiogodzinny trekking wraz z końmi i lokalnymi przewodnikami doprowadził ich do bazy w Dolinie Ak-Su.

Sam trekking był pierwszym spotkaniem z ogromem Pamiro-Ałaju - w dolinie dominują potężne, granitowe iglice, z których Pik Slesova (4240 m), Asan, Ortutyubek, Kyrkchilta i Pamir Pyramid górują nad zielonymi łąkami i rwącymi potokami.

Warunki w rejonie i życie w bazie

W pierwszych dniach po dotarciu do bazy uczestnicy skupili się na aklimatyzacji, rozruchowych wspinaczkach i rozpoznaniu dróg. Pogoda w lipcu okazała się wyjątkowo kapryśna - wczesne poranki bywały słoneczne i spokojne, jednak popołudniami niemal codziennie nad dolinę nadciągały chmury z miennymi opadami. Dwa razy doliną przeszły lawiny błotne, które spłynęły z bocznych żlebów aż w okolice bazy, częściowo uszkadzając ścieżkę prowadzącą w kierunku Petit Tour.

Zgrupowanie przebiegało w dobrej atmosferze współpracy z innymi wyprawami obecnymi w rejonie - w bazie gościli m.in. zespoły z Słoweni, Niemiec i Rosji. Wspólne wieczory przy kuchni bazowej stały się okazją do wymiany doświadczeń, omówienia planów i przeglądu zdjęć z dróg. W chwilach odpoczynku część uczestników pomogła lokalnym mieszkańcom w odbudowie drewnianego mostu, który został zniszczony przez wezbrany potok po jednym z intensywnych opadów.

Warunki higieniczne i klimatyczne, typowe dla Kirgistanu, przysporzyły kilku drobnych problemów żołądkowych – jednak po krótkim odpoczynku i dostosowaniu diety cała grupa mogła kontynuować działania w ścianach.

Działalność wspinaczkowa

Już 5 lipca dwa zespoły rozpoczęły pierwsze akcje górskie:

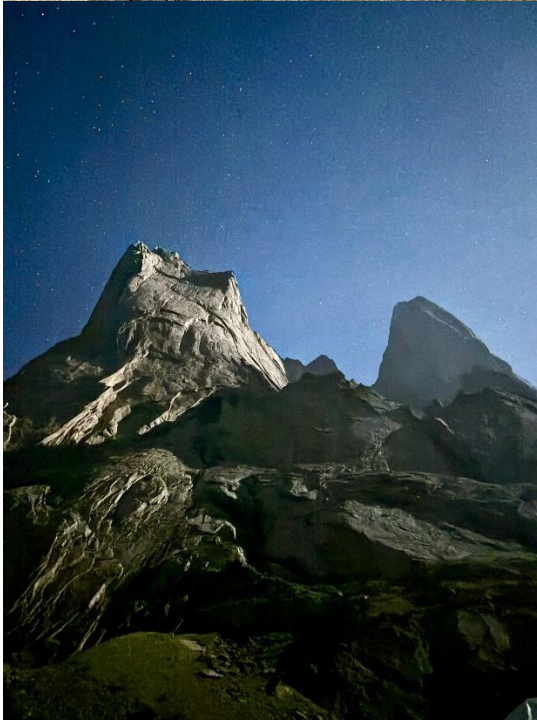
- **Voie de droite – Petit Tour (350 m, TD+, 6c)** – Dawid Bartoszek, Wiktor Smagłowski.
- **The Missing Mountain – Pamir Pyramid (650 m, 6b, OS)** – Jan Chrobak, Bartosz Leszczyc-Zielonacki.

W następnych dniach realizowano kolejne ambitne cele w rejonie doliny:

- **Perestroï-crack – Peak Slesova (800 m, 7a+)**, Bartoszek i Smagłowski (6–8 lipca). Po biwaku w ścianie zespół powrócił do bazy po 16-godzinnej wspinaczce w zmiennych warunkach pogodowych.
- **Lebedev – Ortutyubek (ros. 5B, 6c+ R/X, 850 m + grań ~400 m)**, Michał Truty, Bartosz Leszczyc-Zielonacki, Józef Surdel (7–9 lipca). Wspinaczka odbywała się w trudnej pogodzie, z interwencją kolegów z bazy po wychłodzeniu jednego z uczestników.
- **Atlantide – Ortutyubek (700 m, 6c/7a)** – Dawid Bartoszek, Jan Chrobak (12 lipca).
- **La Bolla – Buttress of Central Pyramid (300 m, 6b)** – Józef Surdel, Wiktor Smagłowski (12 lipca).
- **La Carica dei Bimbi – Buttress of Central Pyramid (350 m, 6b)** – Michał Truty, Wiktor Smagłowski, Szymon Szczodrak (13 lipca).
- **French Route – Petit Tour (280 m, 6c)** – Smagłowski, Leszczyc-Zielonacki, Surdel; wycof w połowie z powodu załamania pogody (15 lipca).
- **Droga Potankina – Kyrkchilta (ros. 6A, 7a, 1300 m) i Droga Nazarowa – Odessa (ros. 5B, 6b, 1400 m)** – Bartoszek i Smagłowski (18–24 lipca).
- **Francuski Filar – Kyrkchilta (~6b, 1500 m)** – Leszczyc-Zielonacki, Surdel (23–24 lipca), wycof po 30 wyciągach z powodu braku wody.
- **Situee sous – Petit Tour (6b+, 300 m)** – Chrobak, Truty (25 lipca).

W końcowych dniach zgrupowania wykonano także dwie krótkie **nowe drogi sportowe** nad bazą:

1. *Ostatni miesiąc kawalera* (VI+),
2. *Taniec kawalera* (VII–) — obie autorstwa Bartosza Leszczyc-Zielonackiego przy asekuracji Józefa Surdela.

Działania dodatkowe

Pod koniec pobytu uczestnicy odbyli rekonesansową wycieczkę konną do sąsiedniej doliny, aby ocenić potencjał wspinaczkowy sąsiednich formacji i zaplanować przyszłe cele. Wycieczka pozwoliła poznać charakter terenu oraz trudności logistyczne sąsiadującej doliny.

W ostatnich dniach lipca pogoda ustabilizowała się, co umożliwiło spokojne spakowanie się i powrót karawaną do Ak-Tatyr, a następnie do Osh.

Podsumowanie

Zgrupowanie w Dolinie Ak-Su pozwoliło uczestnikom na zdobycie cennego doświadczenia w prowadzeniu długich dróg wielowyciągowych w górach o charakterze alpejskim. Mimo nieprzewidywalnej pogody, lawin błotnych i drobnych problemów zdrowotnych, zespół zrealizował większość założeń programowych, działając bezpiecznie, odpowiedzialnie i w duchu współpracy. Rejon Ak-Su, ze swoimi monumentalnymi ścianami, zmienną aurą oraz surowym pięknem, pozostawił silne wrażenie i motywację do dalszej działalności górskiej.

Uczestnicy składają serdeczne podziękowania Ministerstwu Sportu i Turystyki oraz Polskiemu Związkowi Alpinizmu za wsparcie finansowe i organizacyjne, które umożliwiło realizację zgrupowania w Dolinie Ak-Su w 2025 roku.

